

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Oponentský posudek diplomové práce Michaely Mizerákové

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Štichauer, PhD.

Oponent: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.

Ústav románských studií FF UK

Název diplomové práce: Neologie v současné francouzštině

Obsah práce. Předmětem předkládané diplomové práce je analýza konkurence jazykových prostředků používaných k označení nového referentu. V centru pozornosti jsou složeniny typu V-N, v konkurenci s víceslovnými pojmenováními typu N de N / N à N a s výpůjčkami z angličtiny. Jazykový materiál je omezen na lexikální oblast výrazů označujících kuchyňské náčiní; výhodou tohoto přístupu je omezení počtu faktorů, které by mohly ovlivňovat výsledky výzkumu, pokud by zkoumané výrazy pocházely z různých oblastí. Výzkum je založen na vyhodnocení dotazníkového průzkumu mezi rodilými mluvčími francouzštiny, v závěru je doplněn korpusovou sondou.

Formální náležitosti práce a její úprava. Práce je psána kultivovaným jazykem a autorka bezpečně ovládá lingvistickou terminologii pro dané téma. Autorka vhodně využívá bohaté a rozmanité bibliografické zdroje, vč. zdrojů v angličtině, a je schopna z nich vytvořit syntézu relevantní pro vlastní výzkum. V závěrečném seznamu bibliografie bych pouze doporučila více respektovat bibliografickou normu – např. sled informací při citaci části knihy v Plag 2004 nebo uvádění kvalifikačních prací (např. Strnadová 2008). Bylo by rovněž vhodné pracovat vždy s pokud možno nejnovějšími vydáními publikací; např. u gramatiky *Le Bon usage* existuje výrazně rozšířené vydání z r. 2007, podobně není jasné, proč autorka zvolila jako referenční slovník Larousse z roku 1994 – v práci zaměřené na nejnovější vývoj jazyka je dvacet let velmi dlouhá doba. Nebo byl tento slovník zvolen z nějakého konkrétního důvodu?

Jazykové a typografické chyby jsou v práci ojedinělé, např. na str. 33 *dvouslabičnými ideálu*, *mírně převahuje* str. 48, někde čárky navíc - *Bylo by zajímavé, zjistit frekvenci*, nebo naopak chybějící, zejm. pro ukončení vztažné věty - *..., která tvoří VN kompozita a víceslovná pojmenování jsem testovala* str. 59. Kromě toho v českém typografickému úzu (na rozdíl od francouzského) se číslo poznámky v textu uvádí za interpunkčním znaménkem, nikoli před ním.

Hodnocení obsahu práce. Ve své práci autorka prokazuje schopnost aplikace poznatků shrnutých v teoretické části práce na vlastní analýzu materiálu, která je velmi koherentní, mj. díky soustavnému odkazování na úvodní hypotézy a faktory, které mohou mít vliv na preferenci typu nového pojmenování (str. 44). V dotazníku oceňuji zejm. schopnost vhodné a rozmanité kontextualizace zvolených výrazů. Celkově je pak zajímavé, že v dané oblasti převažují verbonominální kompozita nad víceslovnými pojmenováními. Za přínosnou považují rovněž srovnávací analýzu produktivity jednotlivých slovesných bází (kapitola 6.3.3). (Zde je pouze potřeba upřesnit, že regulární výraz zvolený pro vyhledání

verbonominálních složenin ([word="dané sloveso"] [word="-"] [tag="NOM"]) nepokrývá případy, kdy byl výraz lemmatizačním programem považován za lexikalizovaný (např. *casse-noisette* není segmentováno jako [word="dané sloveso"] [word="-"] [tag="NOM"], ale pouze jako [tag="NOM"]).

Podněty pro diskusi:

- na str. 63 je uvedeno, že „méně frekventovaná slovesa sloužila spíše jako základ pro derivaci“, v práci jsem však nenašla explicitní srovnání frekvence lemmat sloves, jejichž tvary byly zahrnuty do srovnávaných výrazů; mohla by autorka tuto otázku upřesnit?
- autorka se rozhodla nezahrnout do dotazníku sociolingvistický údaj o dosaženém vzdělání respondentů, což je pochopitelné; dalo by se ale odhadnout, zda by tento faktor mohl mít na výsledky vliv, příp. jaký?
- údaje v Tabulce 15 na str. 54 (počty výskytů ve vyhledávači Google) ukazují počty uvedených slovních tvarů, nebo lemmat (tj. i s potenciálními plurálovými tvary)? (např. *décortiqueuse/s de fraises*, příp. varianty N2 – *trancheur/s de banane/s*)

Předkládanou práci považuji za nadprůměrně zdařilou jak z hlediska formálního, tak z hlediska obsahového, a proto navrhuji hodnocení **výborně**.

9. 9. 2015

PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.